

nister, er rigtig, at den, som slutter sig til en anden Præst, slutter sig ogsaa til en anden Menighed, saa er det nødvendigt, at det bliver vedkommende Menigheder betydet, at de skulde taale dem, som have sluttet sig til deres Præst. Det er mig vitterligt, at man i et Sogn i Thyen har deelt Stolene imellem sig og paalagt dem, som have løst Sognebaandets, den Forpligtelse, at blive staaende op, indtil Præsten har bestegit Prædikestolen; da først kunne de ogsaa gaae ind i Stolene. Det er dog haardt, at man i den Kirke, hvor man er vant til at samles, skal staae som paatrængende Synstegjæster, og det paa et Sted, hvor man troede, man havde Ret til at være! Dette var den ene Betragtning; den anden var den, at den, som slutter sig til en fremmed Præst, slutter sig ikke til Menigheden, men kun til Præsten, men deraf synes det mig ogsaa ligesom at maatte følge, at de Vedkommende maatte have Ret til at benytte Sognekirken i det Sogn, hvor de boe, og at dette bliver afgjort af Lovgivningens Vej, forekommer mig paatrængende nødvendigt efter det, man allerede har seet, og de Ulemper, jeg kunde fristes til at sige, forargelige Optrin, som man har været Vidne til ere foregaaede, efterat Loven om Sognebaandets Løsning er udfommen. Jeg skal i saa Henseende blot nævne, at Ministeriet selv har seet sig nødsaget til at ivertesætte en nyelig udnævnt Provst i Thyen, fordi han ved en Begravelse ikke vilde tillade en anden Præst at foretage Jordpaakastelsen; skjøndt det gjentagne Gange var udtalt af forskjellige Kultusministre, at de maatte ansee det for begrundet i Loven, at en fremmed Præst var berettiget til at kaste Jord paa vedkommende Lig, der ikke hørte til hans Sogn, forstyrrede dog denne Præst Begravelsen, og Ministeriet saae sig, som sagt, i den Nødvendighed at maatte ivertesætte ham derfor. Jeg kan derfor ikke Andet end ansee det for nødvendigt, at Slikt forebygges for Fremtiden, og jeg kan ikke see, at nærværende Lovforslag, hvis det udfommer som Lov, vil forrette, fortrædige eller krænke et eneste Menneske; jeg veed ogsaa bestemt, at der sees hen til og ventes med Vængsel af mange af de smaa Fortrykte rundt omkring i Landet, at en Bestemmelse som den, det foreliggende Lovforslag

tilsigter, bliver til Lov, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale Sagen til det høitæredede Thing og til den høitæredede Minister.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg maa være den ærede sidste Taler takskyldig for, at han saa omhyggelig har gennemgaaet mine Ytringer, at det næsten bliver nødvendigt for mig at tage Ordet igjen i denne Sag; thi han har citeret mine Grunde og Ord saa udførlig, at hvis man vilde lægge den rigtige Vægt paa det, han har anført af mine Ord, saa vilde man upaatvivlelig have nogen Betænkelse ved det forelagte Lovudkast. Den ærede Rigsdagsmand har tilføjet, at han ikke tvivlede paa, at nu vilde jeg see, at mine tidligere Grunde ikke betød Noget, og han søgte at overbevise mig derom; det er imidlertid ofte saaledes, at naar man er af en Mening, som er modsat en Andens, saa forekommer dennes Grunde os let forsvindende og lidet betydende, men derfor synes det mig dog urigtigt at forudsætte, at den Anden senere maa have skiftet Mening — at bedømme en Grundes større eller mindre Vægt er overordentlig vanskeligt for den, der har en anden Overbeviisning. Den ærede Rigsdagsmand berørte Spørgsmaalet om Kirkens Reengjørelse. Men seer den ærede Rigsdagsmand da ikke, at naar Kirken aabnes til Altergang, i Tilfælde som de her omhandlede, maa den ogsaa være aaben for Andre, som skulde ville ind i Kirken? Skal det være en privat affluttet Altergang, eller skal det ikke være tilstedt andre af Menighedens Medlemmer at være tilstede i Kirken derved? Hvis man gaaer ud fra, at andre af Menighedens Medlemmer ogsaa have Adgang, saa forekommer det mig at være urimeligt at antage, at der ikke vil komme Mange tilstede; — Menneskene løbe jo efter det Nye, efter det, som de ikke ere vant til — selv det mindre Gode, naar det kun er nyt, finder Tilhæng; fremtræder det blot paa en suffisant Maade, finder det lettelig langt større Tilhæng end det Gamle, som maastee er meget bedre. Der er endnu nogle Smaaspørgsmaal, der knytte sig til Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Der er saaledes bestemt, at Ministeriet skulde have Myndighed til at bestemme det fornødne Regula-